

Handläggare: Inger Norman
Telefon: 08-508 18 023

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2008-08-21

Förslag till barnomsorgspeng och allmän förskola även för treåringar

Remiss från kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Ulla Thorslund
stadsdelsdirektör

Inger Norman
avdelningschef

Sammanfattning

Införandet av en avgiftsfri allmän förskola för treåringar är positivt. Det skapar möjlighet att ge en hög pedagogisk och likvärdig kvalitet på förskolan utifrån barnens individuella behov. Införandet berör i dagsläget 362 heltidsbarn och 67 deltidbarn i den aktuella åldersgruppen. För Farsta stadsdelsområde innebär det en kraftigt minskad avgiftsintäkt vilket staden och stadsdelsnämnden måste kompenseras fullt ut för.

Skyldigheten att ta emot barn från annan kommun kan påverka planeringsförutsättningarna i såväl hem- som mottagarkommun. Ett förtydligande av hur denna skyldighet ska tolkas behöver göras. Som en direkt följd av förslaget behöver stadens gemensamma administrativa kösystem anpassas till de nya förutsättningarna.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för förskola, fritid och kultur. De fackliga organisationerna informeras den 7 augusti.

Bakgrund

Remissen avser en promemoria från utbildningsdepartementet där bland annat Stockholms stad getts möjlighet att lämna synpunkter på de förändringar som föreslås i skollagen.

Förslaget i sammanfattning

I promemorian föreslås ändringar i skollagens bestämmelser om bidrag till enskild förskoleverksamhet och enskild skolbarnomsorg. Kommunernas skyldighet att ge bidrag till enskild förskoleverksamhet och skolbarnomsorg ska gälla även enskild verksamhet i andra former än förskola och fritidshem. Villkoret ska vara att verksamheten uppfyller kravet på kvalitet och öppenhet, det vill säga de styrdokument som för närvarande är vägledande för kommunala familjehem och skolbarnomsorg, förskolans läroplan och Skolverkets allmänna råd. Utöver detta ska verksamheten vara öppen för alla barn såvida det inte medför betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter för den enskilda huvudmannen att ta emot barnet.

Bidrag ska även ges för egna barn i familjehem och i annan pedagogisk verksamhet, om minst lika många barn från andra familjer tas emot i verksamheten. Avgifter som en enskild huvudman tar ut får inte vara oskäligt höga. I de kommuner som valt att tillämpa maxtaxan ska denna omfatta såväl enskild som kommunal förskoleverksamhet och skolbarnomsorg.

Genom de föreslagna ändringarna i skollagen blir kommunerna skyldiga att ge bidrag till varje bidragsberättigad enskild verksamhet som tar emot barn som annars skulle ha erbjudits plats i kommunens egen verksamhet, i den omfattning som motsvarar kommunens skyldighet. I de fall då barnets vistas i flera enskilda verksamheter begränsas dock ersättningsskyldigheten för kommunen till två verksamheter. Öppen förskola och öppen fritidsverksamhet omfattas inte av denna bidragsskyldighet.

Kommunernas nuvarande tillståndsgivning föreslås ersättas med ett beslut om godkännande och rätt till bidrag för enskilda verksamheter. Beslutet ska även kunna överklagas genom så kallat förvaltningsbesvär. Vidare föreslås en skyldighet i bestämmelserna om mottagande i en kommuns förskoleverksamhet eller skolbarnomsorg av barn från en annan kommun om det finns särskilda skäl

med hänsyn till barnets förhållanden. Detta kan till exempel gälla barn som genom delad vårdnad har anknytning till två kommuner, eller barn i behov av särskilt stöd som önskar ta del av lämplig verksamhet i en annan kommun som är anpassad för barnets behov. Det kan också finnas geografiska skäl såsom närhet till kommungräns eller att vårdnadshavaren bor och arbetar i olika kommuner. I sådana fall ska kommunen ha rätt till interkommunal ersättning för sina kostnader från barnets hemkommun. Dock föreligger det inte en skyldighet för exempelvis två kommuner med växelvis mottagande varannan vecka i verksamheterna.

En utökad kommunal informationsskyldighet om de kommunala och enskilda verksamheterna i kommunen föreslås samt att informationsskyldigheten även avser möjligheten att driva enskild förskoleverksamhet och skolbarnomsorg med bidrag.

Därutöver föreslås att kommunens skyldighet att anordna allmän förskola utvidgas till att gälla plats i förskola från och med höstterminen det år barnet fyller tre år. Allmän förskola ska omfatta minst 525 timmar om året, vara avgiftsfri, tillgänglig för alla barn i den aktuella åldersgruppen samt likvärdig. Verksamheten ska vara obligatorisk för kommunen men frivillig för barnen att delta i.

Lagförändringarna föreslås träda i kraft från 1 juli 2009.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Inom stadsdelsnämndens geografiska område finns sedan ett antal år etablerade dagbarnvårdare och förskolor i egen regi. Med den vidare skrivningen i skollagen skulle fler eventuellt kunna etablera sig och befintliga näringsidkare kunna kombinera och utveckla olika pedagogiska verksamheter för att täcka vårdnadshavares behov. För kommunens del krävs det utarbetande av metoder och modeller för att säkerställa att de nya former av pedagogisk verksamhet som eventuellt växer fram och begär ett godkännande uppfyller de kvalitetskrav som krävs. Vid avslag finns en viss risk för ökade administrativa kommunala kostnader då den sökande har möjlighet att överklaga beslutet.

Införandet av allmän förskola för treåringar är positivt. Det skapar möjlighet att ge en hög pedagogisk och likvärdig kvalitet på förskolan utifrån barnens individuella behov. Införandet berör i dagsläget 362 heltidsbarn och 67 deltidbarn i den aktuella åldersgruppen vilket för Farsta stadsdelsområde innebär en kraftigt minskad avgiftsintäkt då den är avgiftsfri för föräldrarna. Staden och stadsdelsnämnden måste kompenseras fullt ut för detta.

Skyldigheten att ta emot barn från annan kommun kan påverka planeringsförutsättningarna i såväl hem- som mottagarkommun. Ett förtydligande av hur denna skyldighet ska tolkas behöver göras. Som en direkt följd av förslaget behöver stadens gemensamma administrativa kösystem anpassas till de nya förutsättningarna.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Bilaga

Utbildningsdepartementets promemoria "Barnomsorgspeng och allmän förskola även för treåringar"